

Notat

Dato: 24. november 2020

Reference: Staben

Journalnr.: 19/20515

Garantiprovision - lovgrundlag og ny model for opkrævning

Ved garantistillelse for forsyningsvirksomheders lånoptagelse skal kommunerne ifølge gældende lovgivning opkræve en garantiprovision, der afspejler garantiens markedsværdi.

Varmeforsyningsvirksomheder er omfattet af EU's statsstøtteregler. Hvis ikke der opkræves en garantiprovision på markedsvilkår, vil en lånegaranti til en varmforsyningsvirksomhed udgøre ulovlig statsstøtte. Formålet er at sikre, at stater ikke støtter bestemte virksomheder eller sektorer, som indgår i europæisk konkurrence, ved at stille garantier til rådighed på fordelagtige vilkår. EU-Kommissionen har i dens meddelelse om statsstøtte i form af garantier defineret, hvad der udgør en markedsmæssig garantiprovision.

Vandforsyningsvirksomheder er ikke omfattet af EU's statsstøtteregler, men det er fastsat i vandsektorloven, at der skal opkræves en garantiprovision på markedsvilkår, når der stilles garanti til fordel for en vandforsyningsvirksomhed. I bemærkningerne til vandsektorloven står der, at kommunerne kan anvende EU-Kommissionens meddelelse om garantier som hjælp til at fastsætte en markedsmæssig garantiprovision.

Garantiprovisionen skal eliminere den økonomiske fordel, som forsyningsvirksomheden opnår ved, at kommunen stiller garanti til fordel for forsyningsvirksomhederne. Det betyder, at værdien af garantien svarer til forskellen i prisen på samme lån med og uden garanti. I praksis er det dog meget vanskeligt at lave en markedstest, da meget få banker og kreditvirksomheder tilbyder lån til forsyningsvirksomheder uden en kommunal garanti.

Fordi det i praksis er meget vanskeligt og dyrt at lave en markedstest af garantiens værdi, er der i Kommissionens meddelelse om garantier opstillet de såkaldte Safe Harbour-satser, hvor garantiprovisions-satsen kan fastsættes med udgangspunkt i en standardiseret kreditvurdering. Hvis garantiprovisionen som minimum udgør Safe Harbour-satsen, kan man udelukke statsstøtte. Dette er en forholdsvis enkel og mindre omkostningstung metode til at fastsætte garantiprovisionen, og det er denne metode der ligger til grund for Norddjurs Kommunes model.

Et alternativ til de standardiserede ratingsystemer er en mere omfattende kreditvurdering eller en beregning af en markedskonform garantiprovision uden at anvende Safe Harbour-satserne, men dette vurderes at være væsentligt dyrere for forsyningsvirksomhederne. Hvis en forsyningsvirksomhed ønsker at få foretaget en kreditvurdering på egen regning, vil denne kreditvurdering indgå i det grundlaget hvorpå garantiprovisions-satsen fastsættes, hvis den lever op til kravene i EU Kommissionens meddelelse om garantier.

BDO har i 2020 indhentet kreditvurderinger fra professionelle kreditvurderingsselskaber for Aqua Djurs, Auning Varmeværk, Grenaa Varmeværk, Trustrup-Lyngby Varmeværk, Vandcenter Djurs, Vandsam og Vivild

Varmeværk. Kreditvurderingerne er af BDO oversat til en garantiprovisionssats i overensstemmelse med Safe Harbour-satserne. Vurderingen gælder for selskabet og omfatter derfor alle selskabets lån, hvor kommunen står som garantistiller.

Garantiprovisionssatsen vil blive vurderet i forbindelse med den politiske behandling af nye garantistillelser. Hvis der sker ændringer i forsyningsvirksomhedens kreditværdighed, vil der blive indhentet en ny kreditvurdering. Det er forvaltningens forventning, at kreditvurderingen i de fleste tilfælde vil kunne anvendes i flere år.

Hvis en vandforsyningsvirksomhed ansøger om en ny garanti, og kommunen ved tilsagn maksimalt hæfter for lån for 10 mio. kr. for den pågældende virksomhed, vil der ikke blive stillet krav om at få udarbejdet en professionel kreditvurdering. I dette tilfælde vil forvaltningen foretage vurderingen, hvis ikke virksomheden ønsker at få udarbejdet en kreditvurdering. For varmeværker er det indenfor statsstøttere reglerne ikke muligt at fastsætte en minimumsgrænse på 10 mio. kr. Udgifterne til kreditvurderingerne afholdes af forsyningsvirksomhederne og vil blive opkrævet sammen med garantiprovisionen.

Forvaltningen afholdte forud for behandlingen af den nye model i 2019 et informationsmøde om den nye model, hvor alle varme- og vandforsyningsvirksomheder, som Norddjurs Kommune har stillet garanti til fordel for, var inviteret. På mødet blev den nye model præsenteret, og forsyningsvirksomhederne havde mulighed for at stille spørgsmål. På mødet deltog Grenaa Varmeværk, Vandcenter Djurs, Fjellerup Vandværk, Vivild Varmeværk og Vivild Vandværk. Forsyningsvirksomhederne var positive overfor modellen, og fremhævede fordelene ved en ekstern kreditvurdering.